

Na podlagi 22. člena Statuta Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (Uradni list RS, št. 87/01 in 1/02-popr.) in tretjega odstavka 94. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 30/03 - prečiščeno besedilo, 35/03 - popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06 – popr., 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12, 106/12, 99/13 – ZSVarPre-C, 25/14 – odl. US, 25/14 in 85/14 in 10/17 - ZČmIS), je Upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na 51. redni seji dne, 6. 7. 2017 sprejel

SKLEP O POGOJIH PRI ZAGOTAVLJANJU PRAVICE DO PSA VODIČA SLEPIH

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

Ta sklep ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati slepa zavarovana oseba (v nadaljevanju slepa oseba) za dodelitev psa vodiča slepih (v nadaljevanju pes), pogoje, ki jih morajo izpolnjevati psi, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati vaditelji psov vodičev slepih (v nadaljevanju vaditelj) in program ter način šolanja psov in slepih oseb.

II. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI SLEPA OSEBA

2. člen

Zavarovana oseba ima pravico do psa, če gre za slepo osebo po definiciji slepote (3.-5. skupina) z ustreznimi psihofizičnimi lastnostmi in bivalnimi pogoji.

3. člen

(1) Slepa oseba mora biti polnoletna in poslovno sposobna. Izjeme so mladoletne osebe, ki živijo skupaj z zakonitimi zastopniki ali skrbniki.

(2) Slepe osebe oziroma zakoniti zastopniki ali skrbniki, če gre za mladoletno slepo osebo, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- sprejeti sobivanje s psom kot trajen odnos;
- predložiti mnenje tiflopedagoga;
- sposobnost izvajati povelja v skladu s Pravilnikom o vsebini preizkusa psa vodiča slepih.

(3) Pogoje iz drugega odstavka tega člena ugotavlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod).

4. člen

(1) Slepa oseba mora obvladati samostojno gibanje v znanem okolju brez pomoči drugih oseb s pomočjo bele palice. Fizično mora biti sposobna obvladati psa tudi v kritičnih primerih.

(2) Pogoje iz prvega odstavka tega člena ugotovi Zavod z vprašalnikom, ki je Priloga 1 tega sklepa.

5. člen

(1) Slepa oseba si za šolanje psa lahko sama izbere vaditelja, ki je bil s strani Zavoda izbran na javnem razpisu.

(2) V primeru, da si slepa oseba ne izbere sama vaditelja, ji ga določi Zavod.

6. člen

(1) Zavod lahko na katerikoli stopnji usposabljanja slepe osebe za uporabo psa le-to prekine, in sicer v primerih, ko se ugotovi, da slepa oseba zaradi spremenjenih okoliščin ne izpolnjuje katerega izmed pogojev iz tega sklepa. Pisno poročilo, iz katerega so razvidni razlogi prekinitve usposabljanja, Zavod pošlje slepi osebi in vaditelju.

(2) Če slepa oseba ne izpolnjuje katerega izmed pogojev iz tega sklepa v času usposabljanja za uporabo psa, se lahko ta pes dodeli drugi slepi osebi.

7. člen

Pri slepi osebi, pri kateri je bilo prekinjeno usposabljanje za uporabo psa, se usposabljanje nadaljuje, ko so ponovno izpolnjeni pogoji iz tega sklepa. V primeru, da je pes v času prekinitve usposabljanja bil dodeljen drugi slepi osebi, se slepi osebi lahko zagotovi pes tudi pri drugem vaditelju.

8. člen

(1) Ob nepravilni uporabi psa s strani slepe osebe Zavod slepo osebo na nepravilno uporabo opozori in ji po potrebi nudi izredno strokovno pomoč.

(2) Ob neprimernem ravnanju s psom s strani slepe osebe in pri ugotovitvi prekomerne teže psa se ravna v skladu z določili Zakona o zaščiti živali.

9. člen

Slepa oseba dobi psa v uporabo. V primeru smrti slepe osebe ali prenehanja uporabe se psa lahko dodeli drugemu uporabniku. O izločitvi psa iz uporabe (bolezen, starost, neželeno vedenje ipd.) odloča Zavod, glede na preostale sposobnosti psa.

10. člen

Ko Zavod ugotovi, da je kandidat za dodelitev psa primeren, le-ta podpiše posebno izjavo, ki je Priloga 2 tega sklepa. Ko podpisano izjavo vrne na Zavod, se začne postopek dodelitve psa.

11. člen

Zavod obvesti vaditelja, ki naj bi šolal psa za slepo osebo, ki nato Zavodu v roku 14 dni od prejema obvestila pisno potrdi, da se strinja s šolanjem. Vaditelj pred pisno potrditvijo šolanja opravi ogled pri slepi osebi.

III. KINOLOŠKI POGOJI

12. člen

Slepa oseba mora imeti pozitiven odnos do psov. Pes je slepi osebi tudi družabnik, spremljevalec in prijatelj, ne le pripomoček za olajšano gibanje. S prihodom psa se mora strinjati vsa družina slepe osebe.

13. člen

Slepa oseba mora samostojno skrbeti za psa in mu zagotavljati:

- prehrano,
- negovanje oz. čiščenje,
- veterinarsko oskrbo,
- vzdrževanje delovne in telesne kondicije in
- redne sprehode.

14. člen

(1) Slepa oseba je dolžna zavarovati psa za poškodbo oziroma škodo, ki bi jo pes storil ljudem ali stvarjem.

(2) V primeru, da slepa oseba po svoji krivdi izgubi psa, ni upravičena do drugega najmanj do izteka 6 let od pridobitve.

15. člen

Pes mora živeti v stanovanju oziroma v hiši.

16. člen

V primeru nenadne oziroma predčasne smrti psa mora slepa oseba predložiti veterinarsko poročilo o vzroku smrti.

IV. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI PES

17. člen

Pes mora biti pasemski z rodovnikom.

18. člen

Psa se lahko preda slepi osebi potem, ko je uspešno zaključena preizkušnja psa z vaditeljem (v nadaljevanju izpit A) in preizkušnja psa s slepo osebo (v nadaljevanju izpit B). Pogoje za izvedbo in vsebino izpita A in izpita B določi Zavod s Pravilnikom o vsebini preizkusa psa vodiča slepih.

19. člen

Ob zaključku šolanja mora biti pes star najmanj 18 mesecev in ne več kot 30 mesecev. Izjemoma je lahko pes star več, vendar ne več kot 36 mesecev.

20. člen

Pes mora biti srednje velik (plečna višina med 45 in 65 cm), z do srednje dolgo dlako.

21. člen

(1) Psi morajo opraviti testiranje vedenjskih lastnosti, hkrati je treba oceniti ali ustrezajo po zunanjem videzu. Testiranje pred začetkom šolanja opravi Zavod.

(2) Preizkus ustreznosti vedenjskih lastnosti psa iz prvega odstavka tega člena preveri Zavod v skladu s Prilogo 3 tega sklepa.

22. člen

Vaditelj psa mora predložiti zdravstveno knjižico z veljavnimi potrdili o cepljenju psa zoper kužne bolezni in zdravstveno spričevalo, ki vsebuje izvid o pregledu: gibalnega aparata, zlasti rentgenski pregled kolčnega sklepa (dopustna je le stopnja A in B displazije) in komolčnega sklepa (izvid mora biti negativen), srca, krvi (krvna slika), urina (beljakovine, krvni sladkor in jetrna barvila). Prav tako mora biti opravljen pregled oči na možne dedne degenerativne bolezni mrežnice pri za takšne preglede usposobljenem veterinarju.

V. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI VADITELJ

23. člen

Vaditelj mora opraviti vsakih 5 (pet) let najmanj 5 (pet) dni izpopolnjevanja v eni izmed šol članic mednarodnega združenja šol psov vodičev (International Guide Dog Federation, IGDF).

24. člen

(1) Vaditelj mora o izpopolnjevanju predložiti potrdilo ustanove in napisati poročilo o izpopolnjevanju. Potrdilo in poročilo o izpopolnjevanju mora vaditelj posredovati Zavodu po elektronski pošti (v obliki .docx) pred potekom roka iz prejšnjega člena tega sklepa. V kolikor vaditelj Zavodu ne predloži potrdila in poročila o izpopolnjevanju oziroma je poročilo pomanjkljivo, ga Zavod pisno pozove k dopolnitvi, ki jo mora predložiti v 5 (petih) delovnih dneh od prejema poziva. V kolikor vaditelj tudi v tem roku ne predloži potrdila oziroma poročila, Zavod z vaditeljem ni več dolžan skleniti pogodbe za nadaljnja šolanja psov.

(2) Poročilo o izpopolnjevanju mora vsebovati naslednje podatke:

- splošne podatke o ustanovi (velikost šole, število šolanih psov, metode šolanja, program in čas šolanja, obseg znanja izšolanih psov, priprava psov za šolanje, opravljanje preizkušnje, uvajanje slepe osebe ...);
- opis izpopolnjevanja po dnevih;
- osebne vtise o ustanovi izpopolnjevanja.

25. člen

Vaditelj mora imeti najmanj 10-urni tečaj iz orientacije slepih oseb. Uspešno opravljen tečaj iz orientacije slepih oseb vaditelj dokaže z izdanim potrdilom.

26. člen

(1) Vaditelj mora vso delovno dobo psa (6 let) slepi osebi nuditi strokovno pomoč, najmanj enkrat na leto pa mora opraviti izpopolnjevanje, vključno s preizkusom, v domačem okolju ali okolju, kjer slepa oseba uporablja psa. Ugotoviti mora morebitne napake oziroma pomanjkljivosti pri delu psa, jih popraviti, slepi osebi mora svetovati o vseh morebitnih težavah s psom.

(2) O navedenem mora vaditelj napisati poročilo. V poročilu morajo biti opisane vse aktivnosti, ki so določene v Prilogi 4 tega sklepa. Poročilo mora vaditelj posredovati Zavodu v roku 10 (desetih) delovnih dneh po elektronsko pošti (v obliki .docx). V kolikor vaditelj poročila ne predloži Zavodu v navedenem roku, Zavod ne krije stroškov letnega preizkusa.

(3) Po preteku delovne dobe psa lahko vaditelj v breme Zavoda opravi obisk pri slepi osebi le po predhodni odobritvi Zavoda.

27. člen

(1) V času odsotnosti slepe osebe (bolezen), ki nima svojcev v skupnem gospodinjstvu, mora vaditelj, ki je izšolal psa, le-tega vzeti v oskrbo, vendar največ za 14 dni v tekočem letu, razen v primeru hospitalizacije, ko se to obdobje podaljša za čas bivanja v bolnišnici. Pred prevzemom psa v oskrbo mora vaditelj pridobiti soglasje s strani Zavoda, ki nosi stroške prevzema.

(2) Zavod nosi stroške prevzema le v času delovne dobe psa.

28. člen

(1) Preden slepa oseba prevzame psa, jo mora vaditelj usposablјati najmanj 15 (petnajst) delovnih dni najmanj 5 ur na dan, od tega najmanj 5 (pet) delovnih dni v okolju, kjer živi slepa oseba.

(2) Usposablјanje lahko traja praviloma največ 30 (trideset) dni. Če traja usposablјanje dlje časa, mora vaditelj o tem predhodno pridobiti soglasje Zavoda.

29. člen

Vaditelj mora biti prvi konec tedna (vikend), ko pusti psa pri slepi osebi, doseglјiv v kraju bivanja slepe osebe.

30. člen

(1) Usposablјanje teče po programu, ki ga izdela vaditelj in potrди Zavod. Vaditelj mora o usposablјanju napisati poročilo in ga po elektronski pošti (v obliki .docx) posredovati Zavodu, in sicer najmanj 3 (tri) delovne dni pred zaključno preizkušnjo. V kolikor vaditelj poročila Zavodu ne posreduje pravočasno, Zavod prestavi zaključno preizkušnjo.

(2) Vsebina poročila je določena v Prilogi 5 tega sklepa.

(3) Po potrditvi poročila s strani Zavoda se lahko opravi izpit B v skladu s Pravilnikom o vsebini preizkusa psa vodiča slepih. Najpozneje v roku 14 (štirinajstih) dni po uspešno opravljenem izpitu B vaditelj Zavodu po elektronski pošti (v obliki .docx) posreduje končno poročilo o usposablјanju, na podlagi katerega Zavod poravnava stroške za šolanje psa.

31. člen

(1) Proga za izpit A poteka po progi, ki jo vnaprej določi Zavod in je enaka za vse vaditelje.

(2) Vaditelj je upravičen do povračila prevoznih stroškov, če je kraj opravljanja izpita A v drugem kraju, kot je sedež vaditelja. Prevozni stroški obsegajo stroške za potovanje z javnimi prevoznimi sredstvi (v nadaljevanju: stroški javnega prevoza) ali stroške za prevožene kilometre z lastnim prevoznim sredstvom (v nadaljevanju kilometrina).

(3) Stroški javnega prevoza se priznajo v višini dejanskih stroškov, stroški kilometrine pa se priznajo v višini 8 odstotkov cene neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov.

(4) Vaditelj je upravičen do izplačila kilometrine glede na dejansko razdaljo potovanja, vendar največ do razdalje med krajem, kjer se bo opravljal izpit A, in krajem, kjer je sedež vaditelja.

(5) Razdalje med krajema iz prejšnjega odstavka tega člena se ugotovi na podlagi podatkov AMZS o dolžini poti. Če o dolžini poti, za katero je treba odmeriti kilometrino, ni podatkov AMZS, se upošteva razdalja do najbližjega kraja, za katerega obstaja podatek AMZS.

32. člen

(1) Proga za izpit B mora biti čim bolj raznolika, obsegati mora čim več okoliščin v prometu, s katerimi se vsakodnevno srečuje slepa oseba.

(2) Progo za izpit B si predhodno ogledajo predstavniki Zavoda in jo lahko po potrebi spremenijo.

33. člen

Izpit A in izpit B se lahko opravljata največ trikrat. V primeru trikrat neuspešno opravljenega izpita A ali izpita B Zavod obvesti vaditelja, da z dnem prejema obvestila preneha veljati pogodba za šolanje psa za slepo osebo. V primeru prenehanja pogodbe Zavod vaditelju ne povrne stroškov, ki so mu nastali pri šolanju tega psa. Slepim osebam, ki s psom trikrat ne opravi izpita B, se lahko dodelita nov pes in nov vaditelj.

34. člen

Slepa oseba po uspešno opravljenem izpitu B podpiše izjavo o prevzemu psa, ki je Priloga 6 tega sklepa, in v kateri so določene pravice ter dolžnosti slepe osebe, ki jih je določil Zavod.

35. člen

Vsi stroški v zvezi z nabavo psa, njegovim šolanjem, usposabljanjem, stroški izpita B ter potni stroški, če gre za razdaljo do prebivališča slepe osebe do 50 km v eno smer, so všteti v ceno psa. Drugi stroški, ki nastanejo pri zagotavljanju psa slepi osebi in se krijejo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek njihove odobritve, so natančno določeni v pogodbi.

36. člen

(1) Vaditelj mora podpisano pogodbo za šolanje psov vrniti Zavodu najkasneje v roku 45 (petinštirideset) dni od prejema pogodbe v podpis.

(2) V kolikor vaditelj ne vrne podpisane pogodbe v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je odstopil od pogodbe.

37. člen

Vsa povelja oziroma ukazi za vodenje psa morajo biti usklajeni pri vseh vaditeljih v skladu s Pravilnikom o vsebini preizkusa psa vodiča slepih.

38. člen

Zavod ne prevzame stroškov šolanja v primeru, če se ugotovi, da slepa oseba ali vaditelj ne izpolnjujeta več katerega od pogojev iz tega sklepa.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

39. člen

Nadzor nad uresničevanjem tega sklepa izvaja Zavod.

40. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa prenehata veljati Sklep o kriterijih za dodelitev psa vodiča slepih, št. 9001-16/2011-DI/8 z dne, 19. 5. 2011 in Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o kriterijih za dodelitev psa vodiča slepih, št. 9001-10/2013-DI/16 z dne, 16. 10. 2013.

41. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi na spletni strani Zavoda.

Številka: 9001-1/2017-DI/16

Ljubljana, 6. 7. 2017

Predsednica Upravnega odbora
Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Lučka Böhm

Priloge:

- Priloga 1 – Vprašalnik za kandidata za psa vodiča slepih
- Priloga 2 – Izjava kandidata za psa vodiča slepih
- Priloga 3 – Preizkus ustreznosti vedenjskih lastnosti psa vodiča slepih
- Priloga 4 – Poročilo o rednem letnem izpopolnjevanju uporabnika in psa vodiča slepih
- Priloga 5 – Poročilo o usposabljanju zavarovane osebe za uporabo psa vodiča slepih
- Priloga 6 – Izjava o prevzemu psa vodiča slepih